Sal ed Lsjou: Un Exegese / 鹽與光：一篇釋經

Id Enssjsjment ios Iesous Christos eni Mattheos 5:13-16* /** 耶穌基督在馬太福音5:13-16***中的教導

- Frank Leo 劉宗唐 משה הלוי *Φραγκίσκος Μωυσῆς Λευίτάκης*
משה לוין (לעווין)

I. PROLOGO / 序言

Is essay presente un detsjit exegese ios verba ios Iesous Christos in id Predge ep id Berg, precise Mattheos 5:13-16, ka id Salvsjsjter dsjsjt sien disciples quod eyso sont "id sal ios ghyom" ed "id lsjou ios kosmos." In popular enssjsjment, "sal" est oft interpretit kom un chiz quod fsjsjt tod "smaclj melsjter" — sirmenos un aggreament ios smac. Ed "lsjou" est oft interpretit kom un "torchlampe" quod indic un direction. Bet to essay demonstre quod ti interpretation sont superficial ed incorrect. "Sal" revient ad id "Berith Melach" (בְּרִית מֶלַח) — id "Salt Covenant" — un covenant ios purification ed correction. "Lsjou" est ne un torchlampe, ma un pharos, un beacon quod splende in id tensjber so quod id mund poiss videsjt.

本文呈現一篇對耶穌基督在山上寶訓中話語的詳盡釋經，具體為馬太福音5:13-16，救主告訴祂的門徒他們是「世上的鹽」和「世界的光」。在通俗的教導中，「鹽」常被詮釋為使事物「更有味道」的東西——僅為一種調味的添加。「光」則常被詮釋為一把「手電筒」來指引方向。但本文將證明這些詮釋皆膚淺且不正確。「鹽」回溯到「鹽約」（בְּרִית מֶלַח, *Berith Melach*）——一個關乎潔淨與糾正的約。「光」並非手電筒，而是一座燈塔、一個在黑暗中發光的烽火，使世界得以看見。

II. ID TEXT: MATTHEOS 5:13-16 / 經文：馬太福音5:13-16

A. Ksjsjin Greek (Nsjsjv Testsjsjment) / 新約希臘文（通用希臘文）
Mattheos 5:13 (馬太福音**5:13):**

Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

Transliteration: Hymeis este to halas tēs gēs; ean de to halas mōranthē, en tini halisthēsetai? Eis ouden ischyei eti ei mē blēthen exō katapateisthai hypo tōn anthrōpōn.

Trasjsjduction / 翻譯*:* "Vos sont id sal ios ghyom; bet si id sal hat perdit sien salitæt, med quod biht it resalit? It est pro nsjsjtsjsj plsjsj bon, nsjsj pro essjt prosjsjctsjt ext ed trsjmplt sub id pisjsjds ios mann." /「你們是世上的鹽；鹽若失了味，怎能叫它再鹹呢？以後無用，不過丟在外面，被人踐踏了。」

Mattheos 5:14 (馬太福音**5:14):**

Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη·

Transliteration: Hymeis este to phōs tou kosmou. Ou dynatai polis krybēnai epanō orous keimenē.

Traduction / 翻譯*:* "Vos sont id lsjou ios kosmos. Un urb positit ep un berg ne poiss essjt celat." /「你們是世界的光。城造在山上是不能隱藏的。」

Mattheos 5:15 (馬太福音**5:15):**

οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Transliteration: Oude kaiousin lychnon kai titheasin auton hypo ton modion all' epi tēn lychnian, kai lampei pasin tois en tē oikia.

Traduction / 翻譯*:* "Ne men accsjsjnde un lampe ed tsjsjhe it sub un modius, ma ep id lychnion, ed it luce ad qusjsjs in id dom." /「人點燈，不放在斗底下，是放在燈臺上，就照亮一家的人。」

Mattheos 5:16 (馬太福音**5:16):**

οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Transliteration: Houtōs lampsatō to phōs hymōn emprosthen tōn anthrōpōn, hopōs idōsin hymōn ta kala erga kai doxasōsin ton patera hymōn ton en tois ouranois.

Traduction / 翻譯*:* "Svo splende vsjsjr lsjou prosjsjm ios homsjsjns, ka eyso poissent videsjt vsjsjr bonsjsj ouvsjsjrs ed glorificsje vsjsjr Psjsjter quod est in id csjsjlsj." /「你們的光也當這樣照在人前，叫他們看見你們的好行為，便將榮耀歸給你們在天上的父。」

B. Peshitta Syriaca (敘利亞文《別西大》譯本**)**
Mattheos 5:13 (Peshitta):

ܟܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܚܐ ܕܐܪܥܐ ܐܢܗܘ ܕܢܬ ܠܡܠܚܐ ܕܢܬܟܫ ܒܡܢܐ ܢܬܡܠܚ ܠܐ ܠܡܕܡ ܠܐ ܡܫܬܟܚ ܐܝܬ ܠܗ ܐܠܐ ܕܢܬܪܡܐ ܠܒܪ ܘܢܬܒܣܡ ܠܗ ܒܪܓܠܐ ܕܒܪܢܫ

Transliteration: Antun enun melḥah d-ar'a, enhu deyn d-melḥa tephkah, b-mana tetmlaḥ.

Traduction / 翻譯*:* "Vos sont id sal ios ghyom; bet si id sal perdsjsj sien savsjsjr, med quod biht it resalit?" /「你們是世上的鹽；鹽若失了味，怎能叫它再鹹呢？」

Id Syriac vsjsjtsjsj ܡܠܚܐ (*melḥah*) correspond exact al Hesjsjbrsjs **מֶלַח** (*melaḥ*), ed id rsjsjtsjsj syriac est ܡܠܚ (*m-l-ḥ*), quel ssjsjgnific "sal" ma os "purificat." Is est significativ.

敘利亞文的 ܡܠܚܐ (*melḥah*) 精確地對應希伯來文的 **מֶלַח** (*melaḥ*)，其敘利亞文詞根 ܡ-ܠ-ܚ (*m-l-ḥ*) 意為「鹽」，同時也意為「潔淨」。此意義重大。

Mattheos 5:14 (Peshitta):

ܐܢܬܘܢ ܢܗܪܐ ܕܥܠܡܐ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܬܬܚܙܐ ܥܝܪܬܐ ܕܥܠ ܛܘܪܐ ܒܢܝܐ ܐܝܬܝܗ

Transliteration: Antun enun nuhreh d-'alma, la meshkḥa d-teṭshe mdinta d-'al ṭura banya.

Traduction / 翻譯*:* "Vos sont id lsjou ios mund. Un urb constructit ep un berg ne poiss essjt celat." /「你們是世界的光。城造在山上是不能隱藏的。」

Id wsjsjtsjsj ܢܗܪܐ (*nuhreh*) in Peshitta derive del rsjsjtsjsj ܢܗܪ (*n-h-r*), quel ssjsjgnific "resplsjsjndir, brillar, illuminat." To ne est un lumsjsjr directional — to est un splsjsjndsjsjr radiativ. Id lsjou ios mund est quod splende omnisjsjdirectional, exactmsjsjn quod un pharos ep un berg.

《別西大》中的 ܢܗܪܐ (*nuhreh*) 來自詞根 ܢ-ܗ-ܪ (*n-h-r*)，意為「照耀、發光、光照」。這不是一種定向的光——而是一種放射性的輝煌。世界的光是全方向照耀的，正如山上的燈塔。

Mattheos 5:16 (Peshitta):

ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ ܢܗܪܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܢܫܐ ܕܢܥܒܕܘܢ ܛܒܐ ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܕܒܫܡܝܐ

Transliteration: Hakana nenhar nuhrkhun qdam bnay-nasha, d-neḥzun 'badeykun ṭabe, wa-nshabḥun l-avukhun d-bashmaya.

Traduction / 翻譯*:* "Svo splende vsjsjr lsjou prosjsjm ios fil ios homsjsjns, ka eyso poissent videsjt vsjsjr bon ouvsjsjrs ed glorificsje vsjsjr Psjsjter in id csjsjl." /「你們的光也當這樣照在人前，叫他們看見你們的好行為，便將榮耀歸給你們在天上的父。」

Id verb נְהַר (*nenhar*) est in id Imperfect Peal ios נָהַר (*nhr*) — "ke it splende!" To confirm quod id acsjsjtion ios lsjou ne est "diriger un ray," ma "radiat ex sien existsjsjntia."

動詞 נְהַר (*nenhar*) 是 נָהַר (*nhr*) 的未完成式Pe'al形——「讓它照耀！」這確認了光的行動不是「投射一道光束」，而是「從其存在本身發出光輝」。

III. EXEGESE: ID SAL — BERITH MELACH (鹽約) / 釋經：鹽——鹽之約

A. Id Covenant ios Sal in id Vsjsjter Testsjsjment / 舊約中的鹽約

Id csjsjncept ios "sal" in id contexte biblic ne est primarily pro "smaclj." It est fundamentalmsjsjn lsjsjjt ad id **בְּרִית מֶלַח** (*Berith Melach*), id "Covenant ios Sal" — un covenant ios purification, preservation, ed correction ios quod est wrong.

聖經語境中「鹽」的概念根本不是「調味」。它根本上與 **בְּרִית מֶלַח** (*Berith Melach*)——「鹽約」——相連：一個關於潔淨、保存、以及糾正過失之約。

(1) Leviticus 2:13 / 利未記**2:13**

Hebrew (希伯來文**):**

וְכָל־קָרְבַּן מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח

Transliteration: Wə-ḵāl-qārəban minḥāṯəḵā bammelaḥ timlāḥ wə-lō ṯašbîṯ melaḥ bərîṯ 'ĕlōheḵā mê'al minḥāṯeḵā 'al kāl-qārəbānəḵā taqrîḇ melaḥ.

Traduction / 翻譯*:* "Ed tot offrande ios tsjsjn grain-sacrifice, tu biht season med sal; ed tu ne biht fsjsjir cessjsjr id sal ios id covenant ios tsjsjn Dsjsjv del tsjsjn grain-sacrifice; ep

tot tsjsjn sacrifice tu biht offr sal." /「凡你獻為素祭的供物都要用鹽調和，在素祭上不可缺了你神立約的鹽。一切的供物都要配鹽而獻。」

Septuagint (七十士譯本 — LXX Greek):

καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται· οὐ διαπαύσετε ἅλα διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν· ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν προσοίσετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἅλας.

Transliteration: Kai pan dōron thysias hymōn hali halisthēsetai; ou diapausetai halas diathēkēs kyriou apo thysiasmatōn hymōn; epi pantos dōrou hymōn prosoisete kyriō tō theō hymōn halas.

Traduction / 翻譯*:* "Ed omi don ios vsjsjr sacrifice biht essjt salit med sal; vos ne biht cessjt id sal ios id covenant ios id Sjsjjnsjsjr del vsjsjr sacrifices; ep omi vsjsjr don vos biht offr al Sjsjjnsjsjr vsjsjr Dsjsjv sal." /「你們一切祭物的供獻都要用鹽來醃；不可停止將主之約的鹽加在你們的祭物上；在你們一切的供獻上，都要將鹽獻給主你們的神。」

Id phrase **ἅλα διαθήκης κυρίου** (*hala diathēkēs kyriou*) in id LXX transle exact id Hebrew **מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ** (*melaḥ bərîṯ 'ĕlōheḵā*) — "id sal ios id covenant ios tsjsjn Dsjsjv." Id sal ne est un conditsjsjment, ma un signum ios purification sacrificial ed un engagement eternel med Dsjsjv.

七十士譯本中的 **ἅλα διαθήκης κυρίου** (*hala diathēkēs kyriou*) 精確地翻譯了希伯來文的 **מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ** (*melaḥ bərîṯ 'ĕlōheḵā*)——「你神立約的鹽」。鹽不是調味品，而是獻祭潔淨的記號，是與神永恆之約的印記。

Targum Onkelos (昂克洛斯他爾根):

וְכָל קֻרְבַּן מִנְחָתָךְ בְּמִלְחָא תִמְלַח וְלָא תְבַטֵּל מִלְחָא קְיָם אֱלָהָךְ מֵעַל מִנְחָתָךְ עַל כָּל קֻרְבָּנָךְ תְּקָרֵב מִלְחָא

Transliteration: Wə-ḵāl qurbān minḥāṯāḵ bə-milḥā ṯimlaḥ wə-lā ṯəvaṭṭel milḥā qəyām 'ĕlāhāḵ mê'al minḥāṯāḵ 'al kāl qurbānāḵ təqārêḇ milḥā.

Traduction / 翻譯*:* "Ed omi sacrifice ios tsjsjn grain-offering med sal tu biht sal, ed ne biht tu cessjsjr id sal ios id covenant ios tsjsjn Dsjsjv del tsjsjn grain-offering; ep omi tsjsjn sacrifice tu biht approsmat sal." /「凡你素祭的供物都要用鹽來醃，不可廢去你神立約的鹽離你的素祭；一切的供物都要獻上鹽。」

Significativmsjsjn, id Targum Onkelos transle **בְּרִית** (*bərîṯ*, "covenant") med **קְיָם** (*qəyām*) — quod ssjsjgnific "stabilitæt, confirmation, permanentie." Svo in id Aramaic tradition, id sal ios id covenant est un sal ios **confirmation ed permanentie** — ne un sal ios smaclj.

值得注意的是，昂克洛斯他爾根將 **בְּרִית** (*bərîṯ*,「約」) 翻譯為 **קְיָם** (*qəyām*)——意為「穩固、確認、永久」。因此在亞蘭語傳統中，約的鹽是 確認與永久之鹽——而非調味之鹽。

(2) Numbers 18:19 / 民數記**18:19**
Hebrew (希伯來文**):**

בְּרִית מֶלַח עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה

Transliteration: Bərîṯ melaḥ 'ōwlām hî lipnê Yahweh.

Traduction / 翻譯*:* "Un covenant ios sal prosjsjm ios YHWH pro semsjsjper." /「這是在耶和華面前永遠的鹽約。」

Septuagint (LXX):

διαθήκη ἁλὸς αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι κυρίου

Transliteration: Diathēkē halos aiōniou estin enanti kyriou.

Traduction / 翻譯*:* "Un covenant ios sal etern prosjsjm ios id Sjsjjnsjsjr." /「這是在主面前永遠的鹽約。」

Id phrase **בְּרִית מֶלַח עוֹלָם** (*bərîṯ melaḥ 'ōwlām*) — "un covenant eternal ios sal" — demonstre quod id sal est un symbole ios eternitæt, incorruptibilitæt, ed purification. Sal preserve; sal empechjt id corruption. Ergo, id disciple quod est "id sal ios ghyom" ne fsjsjt id mund "smaclj melsjter," bet **correct id wrong, preserve id pure, ed empechjt id corruption.**

בְּרִית מֶלַח עוֹלָם (*bərîṯ melaḥ 'ōwlām*)——「永遠的鹽約」——證明鹽乃永恆、不朽、潔淨的象徵。鹽保存，鹽阻止腐敗。因此，作為「世上的鹽」的門徒並非讓世界「更有味道」，而是 糾正過失、保存純潔、阻止腐敗。

(3) 2 Chronicles 13:5 / 歷代志下**13:5**
Hebrew (希伯來文**):**

הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח

Transliteration: Hă-lō lāḵem lāḏa'aṯ kî Yahweh 'ĕlōhê Yiśrā'êl nāṯan mamlāḵāh ləḎāwîḏ 'al Yiśrā'êl lə'ōwlām lōw ūlə-ḇānāyw bərîṯ melaḥ.

Traduction / 翻譯*:* "Ne sajsjsjhsjt vos quod YHWH, id Dsjsjv ios Israel, hat dat id rsjsjgnsjsjm ad David ep Israel pro semsjsjper, ad it ed ad sien fil, per un covenant ios sal?" /「你們豈不知耶和華以色列的神已將以色列的國位，永遠給了大衛和他的後裔，是用鹽約給的嗎？」

Ici, id covenant ios sal est lsjsjjt ne ad sacrifice, ma ad **id rsjsjgnsjsjm eternel ios David**. To demonstre quod **בְּרִית מֶלַח** (*bərîṯ melaḥ*) ssjsjgnific un covenant inviolabil, imsjsjmusjsjtabil, eternal — un covenant quod correct ed preserve id jsjsjst ordr ios Dsjsjv.

此處，鹽約並非與獻祭相連，而是與 大衛永遠的國位 相連。這證明 **בְּרִית מֶלַח** (*bərîṯ melaḥ*) 意為不可侵犯、不可更改、永恆之約——一個糾正並保存神公義秩序的約。

(4) 2 Kings 2:20-21 — Elisha purific id aqua med sal / 列王紀下**2:20-21 —** 以利沙用鹽潔淨水源

Hebrew (希伯來文**):**

וַיֹּאמֶר קְחוּ לִי צְלֹחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח... וַיֵּצֵא אֶל מוֹצָא הַמַּיִם וַיַּשְׁלֵךְ שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה

Transliteration: Way-yō'mer qəḥū lî ṣəlōḥîṯ ḥăḏāšāh wə-śîmū šām melaḥ... way-yêṣê' 'el mōwṣā' ham-mayim way-yašlêḵ šām melaḥ way-yō'mer kōh 'āmar Yahweh rippi'ṯî lam-mayim hā-'êlleh.

Traduction / 翻譯*:* "Ed it dsjsjt: 'Apportsjsje ad mi un nov vsjsjssjsjl ed msjsjtsjsje sal in it...' Ed it ivsjsjt ad id source ios aqua ed prosjsjctsjsj id sal in it ed dsjsjt: 'Svo dsjsjt YHWH: Ego hat guarit ti aquas.'" / 「以利沙說：『你們拿一個新瓶來，裝鹽在其中……』以利沙出到水源，將鹽倒在水中，說：『耶和華如此說：我已治好了這水。』」

To est un ios id plsjsjs csjsjlsjsjr exemples. Elisha ne usit sal pro fsjsjr id aqua "smaclj melsjter." It usit sal pro **purificat id aqua quod sjsjtsjsjt corrupt ed mortifer**. Id sal est id instrument ios Dsjsjv pro **correctsjsje id wrong ed guarisjsje quod est broken.** To est exact quod Iesous signific quand It dsjsjt "vos sont id sal ios ghyom."

這是最清楚的例證之一。以利沙使用鹽並非為了讓水「更好喝」。他用鹽來 潔淨已經腐敗且致命的水源。鹽是神用來 糾正過失、醫治破碎 的工具。這正是耶穌說「你們是世上的鹽」的確切意涵。

(5) Ezekiel 16:4 — Sal ed id nsjsjov nascut / 以西結書**16:4 —** 鹽與新生兒

Hebrew (希伯來文**):**

וּבְיוֹם הִוָּלֶדֶת אֹתָךְ לֹא כָרַת שָׁרֵךְ וּבַמַּיִם לֹא רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ לֹא הֻמְלַחְתְּ

Transliteration: Ūḇəyōwm hullleḏeṯ 'ōṯāḵ lō' ḵāraṯ šārrêḵ ūḇəmayim lō' ruḥaṣt ləmiš'î wəhāmləḥaḥ lō' humlaḥt.

Traduction / 翻譯*:* "Ed in id die ios tsjsjn nascence, tsjsjn cordon ne fsjsjt csjsjpsjsjit, nsjsj tu fsjsjt lavsjsjit med aqua pro puritæt, nsjsj fsjsjt frottsjsjit med sal." /「在你初生的日子，沒有為你斷臍帶，也沒有用水洗你，使你潔淨，也沒有用鹽擦你的身。」

Id fsjsjt ios frsjsjtsjsj un neonsjsjt med sal sjsjtsjsjt un praxis ios purification ed protection in id mund antic. Id sel ne servit pro smaclj — it servit pro purifsje, protejsje, ed sanctifsje. Quand Dsjsjv dsjsjt ad Jerusalem quod it ne fsjsjt salit, It dsjsjt quod it ne fsjsjt purificat del id nascence.

用鹽擦新生兒的身體是古代世界中潔淨與保護的做法。鹽不是為了調味——它是為了潔淨、保護和聖化。當神對耶路撒冷說她未被鹽擦過，祂是說她從出生便未被潔淨。

(6) Ezekiel 43:24 — Sal ep id sacrifice / 以西結書**43:24 —** 鹽加在祭物上
Hebrew (希伯來文**):**

וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח

Transliteration: Wəhiqraḇtām lipnê Yahweh wəhišlîḵū hak-kōhănîm 'ălêhem melaḥ.

Traduction / 翻譯*:* "Ed tu biht offr eyso prosjsjm ios YHWH, ed id prsjsjstsjsjrs biht prosjsjctsjsj sal ep eyso." /「你要將牠們奉到耶和華面前，祭司要撒鹽在其上。」

Id sal prosjsjctit ep id sacrifice est un act ios purification, ne ios condiment. Id sacrifice desjsjb essjt pur prosjsjm Dsjsjv, ed id sal est id agent ios to puritæt.

撒在祭物上的鹽是潔淨的行為，而非調味。祭物必須在神面前是潔淨的，而鹽是實現這潔淨的媒介。

(7) Mark 9:49-50 / 馬可福音**9:49-50**
Koine Greek (通用希臘文**):**

πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

Transliteration: Pas gar pyri halisthēsetai. Kalon to halas; ean de to halas analon genētai, en tini auto artysete? Echete en heautois hala kai eirēneuete en allēlois.

Traduction / 翻譯*:* "Prosjsjcsjsjm, quisque biht essjt salit med piur. Id sal est bon; bet si id sal biht devenisjt insipide, med quod biht vos resalsjsj it? Hajsjsje sal in vos mesme ed hajsjsje pac inter vos." /「因為必用火當鹽醃各人。鹽本是好的；若失了味，可用甚麼叫它再鹹呢？你們裏頭應當有鹽，彼此和睦。」

Id conexion entre **πυρί** (*pyri*, "piur") ed **ἁλισθήσεται** (*halisthēsetai*, "biht essjt salit") est remarkable. Piur ed sal sont amsjsjb agents ios **purification**, ne ios "smaclj." Quand Iesous dsjsjt quod "quisque biht essjt salit med piur," It parle ios purification ed correction — id refiner's piur quod eliminsjsj impuritæts.

πυρί (*pyri*,「火」) 與 **ἁλισθήσεται** (*halisthēsetai*,「將被鹽醃」) 之間的關聯極為重要。火與鹽皆為 潔淨 的媒介，而非「調味」。當耶穌說「必用火當鹽醃各人」時，祂是在講潔淨與糾正——如同精煉之火去除雜質。

(8) Colossians 4:6 / 歌羅西書**4:6**
Koine Greek (通用希臘文**):**

ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος

Transliteration: Ho logos hymōn pantote en chariti, halati ērtymenos.

Peshitta:

ܠܫܠܚܢ ܠܫܠܚܐ ܒܐܡܠܚܐ ܒܛܝܒܘܬܐ ܬܗܘܝ ܡܡܠܚܐ ܒܡܠܚܐ

Transliteration: Melṯkhun b-khulzban b-ṭaybuṯa tehwe mmalḥa b-melḥa.

Traduction / 翻譯*:* "Vsjsjr parole semsjsjper in grace, condimentsjsjt med sal." /「你們的言語要常常帶著和氣，好像用鹽調和。」

Id phrase **ἅλατι ἠρτυμένος** (*halati ērtymenos*) ssjsjgnific "sjsjasonsjsjit med sal" — bet id contexte est **grace** (χάριτι, *chariti*), ne smaclj. Id sal ici corrsjsjcte, tempere, ed purifsje id paroles — eyso devsjsjb essjt paroles quod correjsje med grace, ne paroles quod fsjsjt "smaclj melsjter."

ἅλατι ἠρτυμένος (*halati ērtymenos*) 意為「用鹽調和」——但語境是 恩典 (χάριτι, *chariti*), 而非風味。此處的鹽糾正、調和、潔淨言語——應當是以恩典來糾正的言語，而非讓言語「更美味」。

IV. EXEGESE: ID LSJOU — UN PHAROS IN ID TENSJBER / 釋經：光——黑暗中的燈塔

A. Id Lsjou ne est un Torchlampe / 光不是手電筒

Quand Iesous dsjsjt **Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου** (*Hymeis este to phōs tou kosmou*), It ne dsjsjt quod id disciples ssjsjb portsjsjr un lampe pro montrar un direction specifik ad id homsjsjns. It dsjsjt quod eyso **sont** id lsjou — ne quod eyso **portsjsjnt** id lsjou. Id distinction est crucial. Un torchlampe est directionnel; it illumin un smal zone ed guid un person vers un specifik direction. Bet un pharos — un beacon — est radsjsjtif; it splende in omi directions, ed it est visisjsjbl pro tot quod est in id tensjber.

當耶穌說 **Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου** (*Hymeis este to phōs tou kosmou*)，祂並非說門徒要拿著一盞燈去向人指引某個特定方向。祂說他們 就是 光——而不是他們 攜帶 光。這區別至關重要。手電筒是定向的：它照亮一小片區域，引導人朝特定方向走。但燈塔——烽火——是放射性的：它向四面八方照耀，所有在黑暗中的人都能看見。

B. Id Illustration ios id Urb ep id Berg / 山上之城的比喻

Iesous immediat illustre sien metaphor: **οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη** (*ou dynatai polis krybēnai epanō orous keimenē*) — "un urb positit ep un berg ne poiss essjt celat." Un urb ep un berg ne act activmsjsjn pro diriger lsjou ad specific

persones. It simplmsjsjn **est** visible pro omi. It splende, ex sien position elevsjsjit, quod un beacon in id noct.

耶穌立即用比喻闡明祂的隱喻：**οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη** (*ou dynatai polis krybēnai epanō orous keimenē*)——「城造在山上是不能隱藏的。」山上之城並非主動地將光引向特定的人。它只是 存在 著便被所有人看見。它從高處照耀，如同夜間的烽火。

In id Peshitta, ܛܘܪܐ ܕܥܠ ܒܪ ܡܕܝܢܬ (*mdinta d-'al ṭura banya*) — "un urb constructit ep un berg" — id imsjsjge est un de un permanent, elevated lsjou-source quod illumin id tsjsjtsjsjl landscape, ne un mobile, directionnel instrument.

在《別西大》中，ܛܘܪܐ ܕܥܠ ܒܪ ܡܕܝܢܬ (*mdinta d-'al ṭura banya*)——「造在山上的城」——這意象是一個永久的、高處的光源照亮整片大地，而非一個可移動的、定向的工具。

C. Id Lampe ep id Lychnion / 燈臺上的燈

In Mattheos 5:15, id lampe (**λύχνον**, *lychnon*; Peshitta: ܫܪܓܐ, *shraga*) est positit ep un **λυχνίαν** (*lychnian*; Peshitta: ܡܢܪܐ, *mnarta*) — un lampe-stand, un menorah. Id lampe ep id menorah ne est un torchlampe quod quelcun portsjsj ad un specific place. It est un lumsjsjr fixe quod splende pro **tot quod est in id dom** — **πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ** (*pasin tois en tē oikia*); Peshitta: ܟܠ ܠܐܝܠܝܢ ܒܒܝܬܐ ܗܢܘܢ (*l-khul aylen d-ab-bayta enun*).

在馬太福音5:15中，燈（**λύχνον**, *lychnon*；《別西大》：ܫܪܓܐ, *shraga*）被放在 **λυχνίαν** (*lychnian*；《別西大》：ܡܢܪܐ, *mnarta*)——燈臺、燭臺上。燈臺上的燈不是某人攜帶到某處的手電筒。它是一盞固定的光源，照亮 家中所有的人——**πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ** (*pasin tois en tē oikia*)；《別西大》：ܟܠ ܠܐܝܠܝܢ ܒܒܝܬܐ ܗܢܘܢ (*l-khul aylen d-ab-bayta enun*)。

D. Prophetik Fundament: Isaiah / 先知根基：以賽亞書

(1) Isaiah 42:6 / 以賽亞書**42:6**

Hebrew (希伯來文**):**

אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק... וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם

Transliteration: 'Ănî Yahweh qərāṯîḵā ḇəṣeḏeq... wə-'ettenḵā liḇrîṯ 'ām lə-'ōwr gōwyim.

Traduction / 翻譯*:* "Ego, YHWH, hat appellat te in jsjsjstsjsjtæt... ed ego dat te quod un covenant pro id popsjsjl, quod un lsjou pro id nations." /「我耶和華憑公義召你……使你作眾民的約，作外邦人的光。」

Septuagint (LXX):

ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ... καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους εἰς φῶς ἐθνῶν

Transliteration: Egō kyrios ho theos ekalesa se en dikaiosynē... kai edōka se eis diathēkēn genous eis phōs ethnōn.

Id phrase **לְאוֹר גּוֹיִם** (*lə-'ōwr gōwyim*) — "quod un lsjou pro id nations" — in id LXX: **εἰς φῶς ἐθνῶν** (*eis phōs ethnōn*) — ne describe un torchlampe, ma un lsjou-source quod illumin id tsjsjtsjsjl nations in id tensjber. Id Messias est envisjsjit pro essjt un **pharos** pro id mund.

לְאוֹר גּוֹיִם (*lə-'ōwr gōwyim*)——「作外邦人的光」——在七十士譯本中為 **εἰς φῶς ἐθνῶν** (*eis phōs ethnōn*)——描述的不是手電筒，而是照亮黑暗中萬國的光源。彌賽亞被差遣來作世界的 燈塔。

(2) Isaiah 49:6 / 以賽亞書**49:6**
Hebrew (希伯來文**):**

וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד קְצֵה הָאָרֶץ

Transliteration: Ūnəṯattîḵā lə-'ōwr gōwyim lihyōwṯ yəšū'āṯî 'aḏ qəṣêh hā-'āreṣ.

Traduction / 翻譯*:* "Ed ego biht te dat quod un lsjou pro id nations, ka mien salvation extendjt usque ad id extremitæts ios ghyom." /「我還要使你作外邦人的光，叫你施行我的救恩，直到地極。」

Id lsjou ne direct; id lsjou **est** — it exist quod un beacon quod poiss essjt vsjsjdit del id extremitæts ios ghyom.

光不引路；光 就是——它作為一座燈塔存在，可以從地極被看見。

(3) Isaiah 60:1-3 / 以賽亞書**60:1-3**
Hebrew (希伯來文**):**

קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח. כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה. וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ

Transliteration: Qūmî 'ōwrî kî ḇā' 'ōwrêḵ ūḵəḇōwḏ Yahweh 'ālayiḵ zāraḥ. Kî hinnêh haḥōšeḵ yəḵassêh 'ereṣ wa'ărāp̄el lə'ummîm wə'ālayiḵ yizraḥ Yahweh ūḵəḇōwḏōw 'ālayiḵ yêrā'êh. Wəhāləḵū gōwyim lə-'ōwrêḵ.

Traduction / 翻譯*:* "Levsjsj te, splende! Prosjsjcsjsjm tsjsjn lsjou hat vsjsjnit, ed id gloria ios YHWH hat levsjsjt ep te. Prosjsjcsjsjm, vojsje, id tensjber csjsjvre id ghyom ed id obscuritæt id popsjsjls, bet ep te YHWH levsjsj ed Sien gloria apparsjsj ep te. Ed id nations biht marchjt vers tsjsjn lsjou." /「興起，發光！因為你的光已經來到！耶和華的榮耀發現照耀你。看哪，黑暗遮蓋大地，幽暗遮蓋萬民，耶和華卻要顯現照耀你；祂的榮耀要現在你身上。萬國要來就你的光。」

To est id plsjsjs magnifik passage quod confirme id "beacon" interpretation. Id tensjber csjsjvre id tsjsjtsjsjl ghyom — **הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ** (*haḥōšeḵ yəḵassêh 'ereṣ*) — ed midst to universale tensjber, id lsjou splende ex un singular loc. Id nations **marchjt vers** id lsjou — **וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ** (*wəhāləḵū gōwyim lə-'ōwrêḵ*) — id lsjou ne va vers eyso; **eyso vejnt**

vers id lsjou. To est exact id function ios un pharos: it ne movsjsj; id homsjsjns vejnt ad it.

這是最壯麗的經文，確認了「燈塔」的詮釋。黑暗遮蓋全地——**הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ** (*haḥōšeḵ yəḵassêh 'ereṣ*)——在這普世的黑暗中，光從一個獨特之處照耀出來。萬國 走向 那光——**וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֶךָ** (*wəhālәḵū gōwyim lə-'ōwrêḵ*)——光不去到他們那裏；他們來到光這裏。這正是燈塔的功能：它不移動；人們來到它面前。

(4) John 8:12 / 約翰福音**8:12**
Koine Greek (通用希臘文**):**

Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Transliteration: Egō eimi to phōs tou kosmou; ho akolouthōn emoi ou mē peripatēsē en tē skotia, all' hexei to phōs tēs zōēs.

Traduction / 翻譯*:* "Ego sont id lsjou ios mund; quel sequje mi ne biht marchjt in id tensjber, ma biht hajsje id lsjou ios vsjsjtsjsj." /「我是世界的光。跟從我的，就不在黑暗裏走，必要得著生命的光。」

Iesous mesme est **τὸ φῶς τοῦ κόσμου** (*to phōs tou kosmou*) — ed It transfersjsj to titel ad sien disciples in Mattheos 5:14. Id logic est csjsjlsjsjr: quod id Master est, svo devsjsjb essjt sien disciples. Id disciples ne portsjsjnt un instrument ios lsjou; eyso **devejnt** id lsjou quod Christos est, radisjsjtndo in id tensjber ios mund.

耶穌自己就是 **τὸ φῶς τοῦ κόσμου** (*to phōs tou kosmou*)——而祂在馬太福音5:14中將此稱號轉移給祂的門徒。邏輯清晰：主人是什麼，門徒就當是什麼。門徒不是攜帶一個發光工具；他們 成為 基督所是的光，在世界的黑暗中放射光芒。

(5) Ephesians 5:8 / 以弗所書**5:8**

Koine Greek (通用希臘文):

ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε.

Transliteration: Ēte gar pote skotos, nyn de phōs en kyriō; hōs tekna phōtos peripateite.

Traduction / 翻譯*:* "Prosjsjcsjsjm vos sjsjtsjsjhsjt un fsjsjs tensjber, bet nsjsjn vos sont lsjou in id Sjsjjnsjsjr; marchjsje quod fil ios lsjou." /「從前你們是暗昧的，但如今在主裏面是光明的，行事為人就當像光明的子女。」

Id Apostle Paulos ne dsjsjt quod id fideles **portsjsjnt** lsjou. It dsjsjt quod eyso sjsjtsjsjhsjt tensjber ed nsjsjn **sont** lsjou — **φῶς ἐν κυρίῳ** (*phōs en kyriō*). Id transformation est ontologic, ne instrumental. Vos ne portsjsje un lampe; vos **devejnt** id lampe.

使徒保羅沒有說信徒 攜帶 光。他說他們從前是黑暗，如今 是 光——**φῶς ἐν κυρίῳ** (*phōs en kyriō*)。這轉變是本質性的，而非工具性的。你不是攜帶一盞燈；你 成為 那盞燈。

(6) Philippians 2:15 / 腓立比書**2:15**
Koine Greek (通用希臘文):

φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ

Transliteration: Phainesthe hōs phōstēres en kosmō.

Traduction / 翻譯*:* "Vos brilljsje quod lumsjsjrsjsjsjrs in id mund." /「你們顯在這世代中，好像明光照耀。」

Id wsjsjtsjsj **φωστῆρες** (*phōstēres*) est id mesme wsjsjtsjsj quod id LXX use pro id sol ed id lsjsjn in Genesis 1:14-16 — **id luminsjsjrs ios id csjsjl**. Id disciples sont comparsjsjjt ne ad torchlampes, ma ad **corpos celestials** — id sol, id lsjsjn, id stsjsjls — quod splendent prosjsjm id tsjsjtsjsjl mund quod un imsjsjnsjsj beacon cosmik.

φωστῆρες (*phōstēres*) 這個詞正是七十士譯本在創世記1:14-16中用來指太陽和月亮的同一詞——天上的光體。門徒被比作的不是手電筒，而是 天體——太陽、月亮、星辰——在整個世界面前照耀，如同巨大的宇宙燈塔。

(7) 1 Thessalonians 5:5 / 帖撒羅尼迦前書**5:5**
Koine Greek (通用希臘文**):**

πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας

Transliteration: Pantes gar hymeis huioi phōtos este kai huioi hēmeras.

Traduction / 翻譯*:* "Prosjsjcsjsjm tot vos sont fil ios lsjou ed fil ios die." /「你們都是光明之子，都是白晝之子。」

Id disciples sont **υἱοὶ φωτός** (*huioi phōtos*) — "fil ios lsjou." Ne porteurs ios lsjou, ma **fil ios lsjou** — nascit del id lsjou, participndo in sien nature, existndo quod un beacon vivsjsjnt.

門徒是 **υἱοὶ φωτός** (*huioi phōtos*)——「光明之子」。不是光的攜帶者，而是 光之子——從光而生，分享光的本質，作為活的燈塔而存在。

V. CONCLUSION / 結論

Id enssjsjment ios Iesous Christos in Mattheos 5:13-16 est profoundmsjsjn plsjsjs ric quod id popular interpretation permittsjsj nos comprehsjsjer.

耶穌基督在馬太福音5:13-16中的教導，遠比通俗的詮釋所能理解的更加豐富深邃。

SAL / 鹽**:** Id sal ne est un conditsjsjment quod fsjsjt id mund plsjsjs aggreabel. Id sal est id agent ios id **בְּרִית מֶלַח** (*Bərîṯ Melaḥ*) — id Covenant ios Sal — un covenant ios puritæt, incorruptibilitæt, ed eternitæt. Quand Iesous dsjsjt "vos sont id sal ios ghyom," It commissione sien disciples ad **purificat id mund, correctsjsje id wrongs, ed**

preservat quod est just. Exactmsjsjn quod Elisha prosjsjctsjsjt sal in id corrupt aquas pro guarir eyso (2 Kings 2:20-21), quod id sal fsjsjt purificat id neonsjsjt (Ezekiel 16:4), ed quod id sal sjsjtsjsjt requirit ep omi sacrifices prosjsjm Dsjsjv (Leviticus 2:13; Ezekiel 43:24), svo id disciple ios Christos devsjsjb agir in id mund quod un agent ios purification divine.

鹽：鹽不是使世界更可口的調味品。鹽是 **בְּרִית מֶלַח** (*Bərîṯ Melaḥ*)——鹽約——的媒介：一個關乎純潔、不朽、永恆之約。當耶穌說「你們是世上的鹽」，祂差派門徒去 潔淨世界、糾正過失、保存公義。正如以利沙將鹽投入腐敗的水源來醫治（列王紀下2:20-21），如同鹽被用來潔淨新生兒（以西結書16:4），如同鹽是在神面前一切祭物所必需的（利未記2:13；以西結書43:24），基督的門徒也當在世上作神聖潔淨的媒介。

LSJOU / 光: Id lsjou ne est un torchlampe quod quelcun portsjsj pro montrar un direction. Id lsjou est un **pharos in id tensjber** — un beacon quod splende del sien existence mesme, visible pro omi quod sont in id noct ios to mund. Exactmsjsjn quod un urb ep un berg ne poiss essjt celat (Mattheos 5:14), quod un lampe ep un menorah illumin **tot** quod est in id dom (Mattheos 5:15), quod id Servsjsjter ios YHWH est dat "quod un lsjou pro id nations" (Isaiah 42:6; 49:6), ed quod id nations marchjt vers id lsjou quand id tensjber csjsjvre id ghyom (Isaiah 60:1-3), svo id disciple ios Christos devsjsjb brillar ex sien position — ne quod un instrument quod guid, ma quod un beacon quod attrsjsjctsjsj. Id mund, immersjsjit in tensjber, devsjsjb potsjsjr videsjt id lsjou ed vejnir vers it.

光：光不是某人攜帶著用來指引方向的手電筒。光是 黑暗中的燈塔——一座從其存在本身便照耀的烽火，所有在這世界夜幕中的人都能看見。正如山上的城不能隱藏（馬太福音5:14），如同燈臺上的燈照亮家中 所有 的人（馬太福音5:15），如同耶和華的僕人被賜予「作外邦人的光」（以賽亞書42:6；49:6），如同黑暗遮蓋大地時萬國走向那光（以賽亞書60:1-3），基督的門徒也當從他們的位置發光——不是作為引路的工具，而是作為吸引人的燈塔。世界沉浸在黑暗中，必須能看見那光，並走向它。

Id final implication est solsjsjmn: si id sal perdsjsj sien capacitæt pro purificat, it est prosjesjsjctsjsjit ext ed trampljt (Mattheos 5:13). Ed si id lsjou est positit sub un modius — celat, reprimsjsjit, diminusjsjit — it ne fulfilsjsj sien function divine (Mattheos 5:15). Id disciple quod ne purific ed ne splende hat failsjsjit in sien vocation.

最終的含義是莊嚴的：若鹽失去了潔淨的能力，就被丟在外面踐踏（馬太福音5:13）。若光被放在斗底下——被隱藏、壓制、減弱——它就無法完成其神聖使命（馬太福音5:15）。不潔淨也不發光的門徒，已辜負了他們的召命。

Svo lassjsje splende vsjsjr lsjou prosjsjm ios homsjsjns (Mattheos 5:16) — ne quod un torchlampe, ma quod un pharos. Ed sojsje id sal ios ghyom — ne pro smaclj, ma pro purification ed correction ios quod est wrong.

所以你們的光也當這樣照在人前（馬太福音**5:16**）——不是作手電筒，而是作燈塔。作世上的鹽——不是為了調味，而是為了潔淨與糾正一切的過失。

ܗܟܢܐ ܢܗܪ ܢܗܪܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܢܫܐ

Hakana nenhar nuhrkhun qdam bnay-nasha.

οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων

Houtōs lampsatō to phōs hymōn emprosthen tōn anthrōpōn.

כֵּן יָאֵר אוֹרְכֶם לִפְנֵי בְּנֵי אָדָם

「你們的光也當這樣照在人前。」

Gloria ad Dsjsjv. Amen.

榮耀歸於神。阿們。

Appendix: Tabsjsjlle ios Citsjsjations / 附錄：引用經文一覽

Sal (鹽): Leviticus 2:13, Numbers 18:19, 2 Chronicles 13:5, 2 Kings 2:20-21, Ezekiel 16:4, Ezekiel 43:24, Mark 9:49-50, Colossians 4:6, Matthew 5:13.

Lsjou (光): Isaiah 42:6, Isaiah 49:6, Isaiah 60:1-3, Matthew 5:14-16, John 8:12, Ephesians 5:8, Philippians 2:15, 1 Thessalonians 5:5, Proverbs 4:18, Revelation 1:20.